KRISTALEZKO ZOOA

Tennessee Williams

Arriaga Antzokiaren ekoizpen berria
ESTREINALDIA euskaraz

TEATRO ARRIAGA ANTZOKIA

Bilbao

GARAren babesa:
GARA

LORALDIA FEETPALMren laguntzarekin:
LORALDIA
FEET PALM GROUP

Estreinaldia Arriaga Antzokian, 2025eko martxoak 21-23

Moldaketa eta zuzendaritza:
Natalia Menéndez

Itzulpena eta euskarara egokitzea:
Kepa Errasti

Antzezleak:
Iñaki Losada
Ione Irazabal
Miren Gaztañaga
Arnatz Puertas

Musika:
Luis Miguel Cobo

Eszenografia:
Monica Boromello

Ikus-entzunezkoak:
Gheada

Figurinista:
Tania Tajadura

Argitzapena:
Juan Gómez Cornejo

Zuzendari laguntzailea:
Getari Etxegarai

KRISTALEZKO ZOOA

Natalia Menéndez
Moldaketa eta zuzendaritza

Produkzio berri honekin, Arriaga Antzokiak, Tennessee Williams – XX. mendeko idazle eta antzerkigile iparramerikar handietako bat– berreskuratzeaz gain, idazleari bizitza aldatu zion obra ekartzen du ohoitzara: *Kristalezko zooa (The glass menagerie)*, 1944an idatzi zuen eta hurrengo urtean estreinatu zen eta bere lehen obra handia izan zen. Ikusleak hunktu egin zituen orokorrapen gisa eraikitako testuarekin, zeinak antzezlanari kutsu onirikoa eta subjektiboa ematen baitzion.

Gogoratu behar da idazle iparramerikarrak gidoilari, antzerkigile eta kontaketa laburren idazle gisa hainbat lan egin zituela hasierako urteetan, eta horien artean adibide interesgarri bat dugu: 1940ko *Portrait of a girl in glass* izenaz. Kontakizun horrekin, Williamsek handik gutxira eskainiko zuenaren hazia erein zuen, *Kristalezko zooarena*, alegia. Arrakasta erabatekoa izan zen, eta Tennessee Williamsen ibilbidearen hasiera markatu zuen Estatu Batuetako XX. mendeko antzerkigile eta idazle gailen bezala, baita mundu mailako erreferentzia bihurtu ere. Hainbat sari irabazi zituen, tartean Dramaren bi Pulitzer sari (*Deseo izeneko tranbia* eta *La gata sobre el tejado de zinc*). Bere eraginak antzerkitik harago hedatzen jarraitzen du, eta zinemara eta literaturara ere iristen da.

Tennessee Williams

Tennessee Williamsek AEBko antzerkia irauli zuen, intimoa den hori unibertsala denarekin, poetikoa den hori errealista den horrekin konbinatuta, eta emozionala den hori sinbolikoa denarekin konbinatuta. Jorratzen dituen gaiak, besteak beste, hauskortasun emozionala, desira eta sexualitatea, fantasia eta errealitatea, alienazioa eta isolamendua, familia-arazoak eta gizabanakoen barne-borroka dira. Elementu errealistak sinbolismo sakonarekin nahasten ditu –beratan gustuko ditu zaurgarritasuna, galera, desira eta alienazioa transmitzen dituzten sinboloak–, baita lirismoarekin ere, metaforaz jositako mintzaira aberats eta iradokitzaile baten bidez, obraren emozioak era gaiak areagotuz. Izan ere, oso kontuan hartzen zuen bere lanen inpaktu emozionala. Horretarako, teknika berritzaileak sartu zituen: barne-narratzaileak, proiekzioak eta efektu bisualak, Flashback-ak eta egitura ez-lineala... Eta, jakina, azpimarratzekoa da gizatasun harrigarriko pertsonaiak sortzeko orduan zuen maisutasuna, beren kontraesanekin, akatsekin eta bertutekin erakutsiz. Ezaugarri horiek guztiak *Kristalezko zooak* ere badituu.

Orain, Ameriketako hogeita hamarreko hamarkadaz hitz egingo duen muntaketa bat sortu nahi izan dugu. Konbentzionalismoetatik ihes egin eta Tennessee Williamsek nah zuenetik hurbil dagoen askatasunerantz jo, gaur egun gure ulertzen dugun askatasunerantz. Leku horretatik hobeto egin ahal izango dugu aurre proposatzen duen errealitate poetikoari, eta bizitasun eta sakontasun handiagoz adierazi lan horrek eskaintzen duen guztia, edo, behintzat, horretaraino saiatu. Kontua ez da istorio desberdin bat sortzea, baizik eta istorio berri bat proposatzea.

Interpretatzaileak

Amanda Wingfield
Ione Irazabal

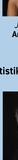

Tom Wingfield
Mikel Losada

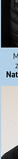

Laura Wingfield
Miren Gaztañaga

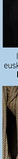

Jim O 'Connor
Arnatz Puertas

Talde artistikoa

Moldaketa eta zuzendaritza
Natalia Menéndez

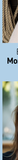

Itzulpena eta euskerara egokitzea
Kepa Errasti

Musika
Luis Miguel Cobo

Eszenografia
Monica Boromello

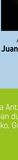

Ikus-entzunezkoak
Gheada

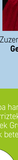

Figurinista:
Tania Tajadura

Argitzapena
Juan Gómez Cornejo

Zuzendari laguntzailea
Getari Etxegarai

Arriaga Antzokian konpromisoa hartu dugu ingurumenaren gainean dugun inpaktua murrizteko eta jasangarritasuna sustatzeko. Gure produkzio honek Green Bookarren jarraibideak eta protokoloak betetzen ditu.

ETC THEATRE GREEN BOOK ACCREDITED

Bilbao
BILBOMUSIC GARA BOA SAN MATEO
SERCO ULI ARTEA Limpia ACT
TEATRO ARRIAGA ANTZOKIA